

Зважаючи на величину об'єму вибірки ($n=8$), достовірність відмінностей між спрямованістю реакцій ($n=3$) перевіряли за допомогою критерію Крускала-Уолліса. Встановлено статистично значущі відмінності в групі ($H=20,17, p<0,05$). Таким чином, можна констатувати, що показники спрямованості реакцій значно відрізняються.

Висновки. Результати аналізу показників врівноваженості нервових процесів таеквондистів-юніорів показали статистично значущі відмінності в групі. У досліджуваних спортсменів переважають процеси збудження, що може обумовлюватися специфікою виду спорту. Такий показник, як врівноваженість нервових процесів є важливим в підготовці таеквондистів та має бути вивченим в майбутніх дослідженнях.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку будуть спрямовані на подальше вивчення врівноваженості нервових процесів таеквондистів різного віку та кваліфікації.

Список використаної літератури:

1. Piatysotska S. et al. Study of the psychomotor abilities of athletes in cyclic sports, martial arts and esports. *Slobozhanskyi Herald of Science and Sport*. 2023. Т. 27. №. 1. С. 19–25.
2. Podrigalo L. et al. Comparative analysis of psychophysiological features of taekwondo athletes of different age groups. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*. 2023. Т. 27. №. 1. С. 38-44.
3. Seidel-Marzi O., Ragert P. Neurodiagnostics in sports: investigating the athlete's brain to augment performance and sport-specific skills. *Frontiers in human neuroscience*. 2020. Т. 14. С. 133.
4. Quinzi F. et al. Does sport type matter? The effect of sport discipline on cognitive control strategies in preadolescents. *International Journal of Psychophysiology*. 2022. Т. 177. С. 230-239.
5. Romanenko V. et al. Study of the reaction of the choice of combat athletes using computer technology. *Slobozhanskyi Herald of Science & Sport*. 2022. №. 4. С. 97-103.

ПОКАЗНИКИ ПОГЛИБЛЕНОГО ОСМИСЛЕННЯ ФУТБОЛУ ЗА ПІДСУМКАМИ ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ФУТБОЛУ 2022 РОКУ

Гліб Бородін

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Анотація. Розглядаються показники гравців та команд, які брали участь у чемпіонаті світу 2022 року, який проходив у Катарі. До початку чемпіонату світу з'явилася низка загальнодоступних поглиблених показників для аналізу, які з'являються у трансляціях та післяматчевих статистичних звітах.

Ключові слова: «The 11 EFI metrics» (Enhanced Football Intelligence Metrics – «поглиблені метрики футбольного інтелекту», «показники поглибленого осмислення футболу».

Вступ. Тенденції та принципи розвитку футболу визначаються в основному на чемпіонатах світу, Європи [1, 4]. На основі цього формуються ігрові концепції, прогнозується рівень підготовленості команд-фіналістів і окремих гравців-лідерів. Дії чемпіонів і призерів об'єктивно є моделями сучасного футболу, які необхідно вивчати, аналізувати, і таким чином знаходити й пояснювати причини перемог і поразок, знаходити резерви для подальшого вдосконалення гри команд і окремих футболістів, щоб вирішити цю задачу, треба знати за рахунок яких засобів, дій, прийомів, навичок, якостей футболіст грає. Їх визначення в умовах змагання необхідно розглядати як шляхи створення моделей спеціальної підготовленості футболіста [3]. Контроль змагальної діяльності гравця окремо, як і команди в цілому, ведеться з метою найбільш цілеспрямованого вибору засобів, методів підготовки для побудови тренувального процесу адекватного змагальній діяльності [2].

Отже, підсумовуючи вищевказане, **метою роботи** було вивчити та проаналізувати 11 поглиблених метрик футбольного інтелекту.

Матеріал і методи: Нове володіння – підрахунок із трьома категоріями «команда А», «команда Б», «боротьба за м'яч». Останнє – це ситуації, коли жодна команда не має контролю над володінням (але м'яч перебуває у грі; паузи до статистики не йдуть взагалі). Класичний приклад – далекий пас, верхова боротьба та спроба виграти підбір. Ці секунди боротьби заносяться до нової категорії.

Результати дослідження. Окремі показники були запозичені з відповідним посиланням з відкритих періодичних джерел та Інтернет сайту FIFA [5]. При цьому підрахунки були зроблені нами.

Були отримані дані за всіма 11 поглибленими метриками футбольного інтелекту, але в тезах їх неможливо відбити. Для прикладу наводимо показники володіння м'ячем у фінальній грі чемпіонату світу між Аргентиною та Францією (табл.1).

Таблиця 1

Показники володіння м'ячем збірних команд у фінальній грі ЧС 2022 року, у %

Аргентина	Боротьба за м'яч	Франція
46,5	12,9	40,6

Висновки.

ФІФА враховує всі ці дані, але не виводить, щоб не перевантажувати нас інформацією. На виході інформація, яка до нас доходить, часто виглядає спрощеною до марності. Це посилюється тим, що фахівці не завжди знають деталі і намагаються дати осмислення загальній цифрі, хоча в такому форматі вона не придатна для осмислення.

Звичайно, чудово, що є самі дані – і фахівці навіть у такому вигляді їх оброблятимуть. Але простий тренер з футболу не вбиватиме значення кожного показника собі в ексель чи іншу програму, щоб отримати дані про команду за весь турнір. А без цього важче зіставляти команди/гравців або хоча б отримати

уявлення про усереднені значення показника для позиції, щоб краще розуміти, яке значення виглядає круто, а яке слабко.

Нові дані ФІФА – потенційний прорив та великий крок уперед. Аналоги цих показників давно вважають усередині клубів та аналітичних компаній, але багато хто з них не був доступний простим фахівцям.

Водночас важкі та потенційно корисні показники дуже незручно обробляти після матчів. Дані унікальні, але навігація в рази поступається тією, яка є на статистичних сайтах, таких як WhoScored або FBref.

Водночас можна порадіти появі нових показників. У повному форматі з подібного у відкритому доступі не було.

Список використаної літератури:

1. Великий О. Показники техніко-тактичної підготовленості футболістів команд-учасниць чемпіонату Європи 2012 року в динаміці ігрового часу. День студентської науки: зб. тез доп. за результатами наук. конф. студентів ЛДУФК. Львів, 2016. С. 52-54.

2. Журід С.М., Коваль С.С., Лебедєв С.І, Ребаз Слеман Техніко-тактична підготовка футболістів. Навчальний посібник. ХДАФК, Харків, 2021, 208 с.

3. Мітова О.О. Теоретико-методичні основи контролю в командних спортивних іграх у процесі багаторічної підготовки. Монографія. Дніпро, 2022. 396 с.

4. Lebediev, S., Zhurid, S., Koval, S. & Shalenko, V. Control of physical and technical readiness of football players at the stage of specialized basic training. Slobozhanskyi Herald of Science and Sport, 26(1), 14-19.

5. <https://www.fifatrainingcentre.com/en/fwc2022/post-match-summaries/post-match-summary-reports.php>.

ТАКТИЧНІ ДІЇ БАСКЕТБОЛІСТІВ У НАПАДІ

Анастасія Бородіна

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Анотація. Класична класифікація розподіляє тактику гри в баскетбол у нападі на індивідуальні, групові та командні дії. Тактична підготовка в баскетболі спрямована на формування вміння доцільно й ефективно застосовувати засвоєні технічні прийоми в умовах суперництва двох команд.

Ключові слова: баскетбол; тактика гри; групові та командні взаємодії.

Вступ. Баскетбол є командною грою, результат спортивної боротьби в якій прямо залежить від тактичної майстерності як окремих гравців, так і команди в цілому. Отже, тактична підготовка в баскетболі має величезне значення. Вона спрямована на формування вміння доцільно й ефективно застосовувати засвоєні технічні прийоми в умовах суперництва двох команд [2].